

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК

Кафедра політології та журналістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту психології
та соціальних наук

С.С. Корсакевич

28 серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
політології та журналістики
Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.
Завідувач кафедри політології та
журналістики

С.С. Бойко

(підпис)

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
ЗА ТЕМОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

спеціальності: С7 «Журналістика», С2 «Політологія»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня магістр
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми: Журналістика та медіаполітика
(шифр і назва освітньої програми)

Київ, МАУП-2025

Розробники робочої програми практики за темою кваліфікаційної роботи:

Бойко Світлана Станіславівна, кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології та журналістики ННПСН.

Холод Олександр Михайлович, академік Академії наук вищої школи України, доктор філологічних наук, професор і заступник завідувача кафедри політології та журналістики ННПСН.

Робочу програму практики за темою кваліфікаційної роботи розглянуто і затверджено на засіданні кафедри політології та журналістики ННПСН (протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри _____ *Світлана Бойко* Є.С. Бойко
(підпис)

Робочу програму практики за темою кваліфікаційної роботи погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми «Журналістика та медіаполітика»
(назва освітньої програми)

29 серпня 2025 р.

Керівник (гарант) освітньої програми _____ *О.М. Холод* О.М. Холод
(підпис)

Силабус перевірено
29 серпня 2025 р.

Заступник директора _____ *Є.О. Іщенко* Є.О. Іщенко
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____;
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____;
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____;
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____.
(підпис) (ПІБ)

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Практика за темою кваліфікаційної роботи		
Курс	2	2
Семестр	3	3
Обсяг кредитів	20	20
Обсяг годин, у тому числі:	600	600
Аудиторні	-	-
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	-	-
Форма семестрового контролю	<i>іспит</i>	<i>іспит</i>

1. Статус: *обов'язкова.*

2. Мета та завдання практики

2.1. Мета практики

Практика завершує цикл практик здобувача журналіста і має ряд особливостей. По-перше місце практики визначається спеціалізацією здобувача і попереднім розподілом на роботу. Як правило, здобувачі проходять практики на тих базах, де вони будуть працювати після закінчення навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. По-друге, хід практики та її індивідуальне завдання тісно пов'язані з темою кваліфікаційної роботи. Оскільки зміст кваліфікаційних робіт має практичний характер, то під час практики йде практична реалізація теоретичних розробок у вигляді передач, авторських програм, певних рубрик чи розділів у газеті, а також аналіз та моніторинг щодо рекламних та піар агентств, медіа холдингів тощо. Усі ці матеріали можуть входити як окремий розділ в дипломну практику.

Метою практики є комплексне втілення знань, отриманих на лекціях і практичних заняттях, в матеріалах на тему магістерської роботи

2.2. Завдання практики:

- вивчити структуру, організацію роботи відділів редакції, де готують публіцистичні матеріали (газети, журналу, інформаційного агентства, телебачення, радіомовлення);набути навичок публіциста, нарисовця, сатирика;
- поглибити, розширити знання з методів збору інформації для публіцистичних матеріалів медіа;
- удосконалити навички редагування публіцистичного контенту;
- формувати навички роботи зі збору, фіксації, перевірки даних для публіцистичних жанрів;

- писати тексти публіцистичних жанрів: зарисовок, нарисів, фейлетонів, памфлетів;
- взяти участь у плануванні числа газети, журналу, теле-, радіопередачі, з'ясувати місце публіцистичних жанрів на полосі, у номері, у теле-, радіопередачі;
- зібрати з власних, оприлюднених матеріалів, досьє (номери газет, журналів чи записи на диску самостійно підготованих публіцистичних журналістських матеріалів);
- підготовка здобувача до майбутньої самостійної діяльності
- в медіа;
- набути навичок відповідального секретаря редакції, випускового, режисера, сценариста;
- поглибити, розширити знання з мас-медійного менеджменту; удосконалити навички роботи в команді в редакції медіа в якості відповідального секретаря редакції, випускового, режисера, сценариста;
- формувати навички роботи з аналізу підвищення чи падіння рейтингу, тиражу залежно від контенту; зробити проект власної газети чи журналу, чи передачі радіомовлення, чи телепередачі;
- зібрати приклади для ілюстрації в магістерській кваліфікаційній роботі з чужих і власних, оприлюднених матеріалів;
- підвищення журналістської майстерності;
- опублікування і збір власних журналістських матеріалів, їх осмислення, аналіз і систематизація для написання кваліфікаційної роботи та звіту з практики.

3. Результати практики

У результаті проходження практики за темою кваліфікаційної роботи здобувачі-журналісти за другим (магістерським) повинні знати:

- технологічну, організаційну та виробничу структуру, штат редакції, студії ТРК, де проходять практику;
- законодавчі та нормативні документи, що регламентують діяльність медіа;
- мету, завдання відділів редакцій, де здобувачі проходять практику;
- складання плану номера видання, передачі, макета сторінки, верстки номера, монтажу радіо-, телепередачі;
- методи збору інформації: спостереження, інтерв'ю, бесіда, вивчення документів, соціологічне опитування;
- обов'язки журналістів на конкретних робочих посадах.

Здобувачі повинні **вміти**:

- організувати і провести збір, фіксацію інформації;
- користуватися журналістською технікою, що є в редакції, студії ТРК;
- вміти перевіряти достовірність інформації;
- осмислити й проаналізувати зібрану інформацію з метою відтворення в медіа;

- шукати шляхи і обґрунтовувати рекомендації для подальшого вдосконалення діяльності редакції медіа;
- пропонувати власні теми, які, на думку здобувача-практиканта, є суспільно важливими. Набути компетенції:
 - здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов;
 - здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність бути критичним і самокритичним;
 - здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
 - навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
 - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій;
 - здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності, формувати інформаційний контент, створювати медіа продукт, ефективно просувати недійний продукт.

4. Завдання керівника практики

Керівник практики:

- перед початком практики надає здобувачеві-практиканту завдання для практики;
- забезпечує проведення всіх організаційних і практичних заходів щодо раціонального розподілу часу і завдань на практику;
- доводить до відома здобувачів вимоги про звітність з практики, прийняті в Інституті;
- контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту здобувачів та проведення зі здобувачами-практикантами обов'язкових консультації з питань роботи над журналістським проектом;
- контролює виконання здобувачами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку;
- подає завідувачу кафедри відомість з оцінками, отриманими здобувачами за наслідками і результатами практики, а в разі потреби – письмовий рапорт із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики здобувачів.

4.1. *Обов'язки здобувачів при проходженні практики*

Здобувачі спеціальності С7 «Журналістика», С2 «Політологія» при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо специфіку організації і проведення практики за темою кваліфікаційної роботи;

- своєчасно прибути в обрану установу (редакцію, студію чи агентство) для проходження практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчати і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії, правил внутрішнього розпорядку;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно завершити практику і подати звітні документи;
- своєчасно скласти залік з практики.

4.2. Охорона праці

Під час проходження практики здобувачі мають дотримуватись правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальної техніки, що поширюються на всі підприємства, установи та організації. Практикант має знати, що приміщення, де розташовані ЕОМ, повинні бути обладнані системою автоматичної протипожежної сигналізації та засобами пожежогасіння. Робоче місце здобувача-практиканта повинно мати достатнє природне або штучне освітлення.

Пересуваючись до місця проходження практики вулицями або переходячи дорогу, здобувачі повинні суворо дотримуватися правил вуличного руху, а в разі користування транспортом, дотримуватися правил посадки, висадки, а також поведінки пасажирів у ньому.

5. Компетентності та програмні результати навчання за дисципліною

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності із поглибленим рівнем знань та вмінь інноваційного характеру, достатнім рівнем інтелектуального потенціалу для вирішення проблемних професійних завдань у певній соціально-комунікаційній сфері/медіа галузі	
1	2	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1.	Здатність до комплексного розв'язання проблем
	ЗК 2.	Здатність збирати та обробляти інформацію
	ЗК 3.	Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами
	ЗК 4.	Здатність до ефективної комунікативної діяльності
	ЗК 5.	Здатність критично мислити
	ЗК 6.	Здатність формувати власний імідж і планувати кар'єру
	ЗК 7.	Здатність до неперервного навчання і дослідницької діяльності
	ЗК 8.	Здатність до креативності
	ЗК 9.	Здатність управляти проектами
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	СК 1.	Здатність розуміти особливості суспільних процесів; мати знання з правових та етичних засад журналістики; володіти процесами журналістської діяльності
	СК 2.	Здатність знаходитись у контексті подій; уміння здійснювати моніторингову діяльність; знати характеристики різних ЗМІ; здатність створення матеріалів на основі аналізу потреб медіа ринку
	СК 3.	Здатність до планування медіа процесу; дотримуватись часових вимог до подачі матеріалу (дедлайн); працювати у нестандартних умовах, непередбачуваних ситуаціях; уміти налагодити комунікацію у різних соціальних групах; дотримуватись бюджету

1	2
	СК 4. Здатність оперативно збирати інформацію; дотримуватись балансу думок; вміти працювати з джерелами; взаємодіяти з аудиторією.
	СК 5. Здатність до виокремлення новини (факту); володіння інструментарієм перевірки інформації; здатність до вибору інформації на основі релевантності; вміти створювати матеріал для різних медіаплатформ; вміти інтерпретувати контент
	СК 6. Володіння комунікативними навичками (висока мовна компетенція); володіння навичками візуальної комунікації; володіння навичками створення текстів у різних журналістських жанрах; вміти поєднувати візуальні та текстуальні контенти; використання сучасних інформаційних технологій
	СК 7. Здатність до соціально відповідальної діяльності; здатність нести відповідальність за рішення прийняті в ході журналістської діяльності; за результат журналістської діяльності (медіавпливи)
	СК 8. Здатність до володіння науковими методами збору даних; вміння застосовувати методи аналізу та обробки даних; здатність до впровадження новітніх інформаційних технологій; вміння оцінювати ситуацію та приймати ефективні рішення
Програмні результати навчання	
ПРН 1.	Переконливо відстоювати власну професійну позицію, дослуховуватися і враховувати аргументи партнерів у спілкуванні, знаходити оптимальні рішення відповідно до професійних вимог, ділових ситуацій та інтересів учасників
ПРН 2.	Рационально діяти в конфліктних ситуаціях, шукаючи компромісів на основі професійних принципів і взаємної ділової вигоди; уникати ситуацій, що можуть нашкодити професійній репутації та інтересам справи
ПРН 3.	Виконувати правила інформаційної безпеки, в тому числі захисту державної та комерційної таємниці; працювати з інформацією у глобальних комп'ютерних мережах і корпоративних інформаційних системах; використовувати оргтехніку, прикладне програмне забезпечення відповідно до виду діяльності
ПРН 4.	Застосовувати наукові методики збирання, обробки та інтерпретації даних (робота з документами); документально оформляти управлінські рішення
ПРН 5.	Формувати ефективну комунікативну стратегію; діяти відповідно до етичних засад у всіх сферах життєдіяльності, проявляючи чесність, відкритість, справедливість, порядність, доброзичливість, терпимість; доносити до інших людей інформацію щодо проблем та їх вирішення через побудову комунікаційної мережі для зворотного зв'язку, ведення кореспонденції; вміти слухати і сприймати думки інших
ПРН 6.	Здійснювати професійну діяльність в межах існуючого медіа законодавства
ПРН 7.	Ефективно діяти на всіх етапах проектування, організації і створення журналістських матеріалів та наукових розробок
ПРН 8.	Уміти враховувати історичний аспект та специфіку досліджень діяльності різних видів ЗМІ
ПРН 9.	Вміти організувати роботу редакції в різних типах ЗМІ
ПРН 10.	Усно та письмово спілкуватися державною мовою
ПРН 11.	Спілкуватися іноземними мовами для результативної професійної діяльності; використовувати іноземні мови у популяризації своєї дослідницької та/або інноваційної роботи
ПРН 12.	Критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб; знаходити й аналізувати інформацію з різних джерел
ПРН 13.	Застосовувати дослідницькі навички в професійній діяльності

6. Структура навчальної дисципліни

6.1. Тематичний план для денної та заочної форм навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1 ФОРМИ ТА ВИДИ ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. МЕДІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗМК							
Тема 1. Сучасні форми медійної діяльності в Україні	10	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Організація ЗМК за організаційно-правовою формою	10	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Проблеми формування сучасної медійної продукції	10	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Види та типи журналістської діяльності	10	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2 СУЧАСНА ПРЕСА УКРАЇНИ							
Тема 1. Громадсько-політичні тижневики на інформаційній мапі України	10	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Щоденна періодика: національні особливості	20	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Преса політичних рухів та угруповань	20	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Онлайнова преса	20	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 3 СУЧАСНЕ ТБ УКРАЇНИ							
Тема 1. Формати сучасного національного ТБ України	10	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Авторське телебачення	20	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Особливості регіонального телебачення	20	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Онлайнове ТБ	20	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 4 СУЧАСНЕ РАДІО УКРАЇНИ							
Тема 1. Формати сучасного національного радіо України	20	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Іномовлення в сучасному інформаційному просторі	20	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Розважальний сегмент в сучасному радіоному медіапросторі	20	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 5 СУЧАСНІ ІНТЕРНЕТ ВИДАННЯ							
Тема 1. Збір, аналіз та висвітлення інформації, через Інтернет-видання	20	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Контент – аналіз: контент-редагування та контент-коректуру	20	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Створення Інтернет-проєкту	20	-	-	-	-	-	-
Разом	300	-	-	-	-	-	-

7. Завдання на практику за темою кваліфікаційної роботи

Практика за темою кваліфікаційної роботи є підсумковим етапом навчального процесу на кафедрі політології та журналістики. Це один з головних показників готовності здобувачів-журналістів до виконання професійних завдань на місці праці. Практику за темою кваліфікаційної роботи здобувачі проходять на базах практики, з якими укладено угоди. Її мета – втілити знання, отримані на лекціях і практичних заняттях, бути підґрунтям для написання магістерської кваліфікаційної роботи. Проходження практики здобувачами кафедри політології та журналістики має на меті закріплення набутих в Академії теоретичних знань практичними навичками роботи в редакціях, студіях медіа, прес-службах, інформаційних агенціях. Здобувачі мають закріпити отримані теоретичні знання зі спеціальних дисциплін, набути практичні навички та вміння працювати хронікером, інтерв'юєром, репортером, кореспондентом, фотокореспондентом на основі глибокого вивчення досвіду роботи редакцій, її відділів, організації роботи редакції та навчитися, використовувати журналістську техніку.

Практика – це самостійна робота здобувачів безпосередньо на робочих місцях, виконання ними конкретних службових журналістських обов'язків. Відповідно до навчального плану кафедри. Термін практики зі спеціальності 061 «Журналістика» для здобувачів магістратури становить 15 тижнів. Практика проходить у здобувачів після першого року навчання на магістратурі після літніх канікул.

Опис: здобувачі в реальних умовах функціонування конкретної редакції, студії ТРК, вивчають:

- структуру об'єкта практики;
- закони та інші нормативні акти, редакційні статuti, посадові обов'язки, що регламентують журналістську діяльність;
- редакційні кодекси журналістської етики, етичні принципи, норми журналістської діяльності;
- використання сучасних засобів оргтехніки, комп'ютерних технологій.

Методи та критерії оцінювання: самостійна робота (60%) підсумковий контроль (40 %, контрольний захід, іспит): усна форма – захист звіту практики (40%).

У результаті практики за темою кваліфікаційної роботи здобувачі повинні виконати звіт, у якому зазначається:

- аналіз діяльності редакції газети, радіо, телеканалу, Інтернет видань та медіа холдинги: організаційна структура та специфіка діяльності служби (в якій здобувач проходив виробничу та переддипломну практику);
- вивчення читацької, слухацької, або глядацької аудиторії;
- аналіз комунікаційної складової діяльності медіа підприємств: аналіз, товарна політика (послуги); цінова політика та комунікаційна політика;
- планування та контроль діяльності підприємства: аналіз та оцінка планування на підприємстві та контроль за виконанням заходів для підвищення ефективності діяльності медіахолдингу.

7.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7.2. Форми і методи контролю

Фіксується прибуття здобувача на місце практики та закінчення роботи. Виконання графіку індивідуального завдання контролюється керівником практики від кафедри або науковим керівником магістерської роботи під час консультацій та контрольних перевірок.

Щоденник практики є звітним документом, що характеризує та підтверджує проходження практики здобувачем. У щоденнику фіксується поточна робота під час практики та надається відгук керівника практики від підприємства про роботу здобувача з оцінкою рівня виконання ним завдання з практики, відношення до виконання програми практики, індивідуального завдання, дисципліни та ін.

Атестація за підсумками практики проводиться на основі щоденника з відгуком керівника практики та оформленого письмового звіту.

Захист звітів з практики проводиться у терміни, визначені наказом, після проходження практики у формі іспиту. Порядок захисту: презентація та виступ здобувача 10-15 хвилин, далі ставляться питання. Оцінка враховує виконання формальних вимог та результати захисту.

Під час захисту звіту здобувач має охарактеризувати особисто виконану роботу, критично оцінити чинну практику, показати знання з теорії і практики організації роботи на базі практики, запропонувати і довести обґрунтованість та доцільність своїх пропозицій щодо її вдосконалення.

При оцінці підсумків роботи здобувача-практиканта кафедра бере до уваги зміст, хід його захисту та відгук керівника від бази практики.

Формою підсумкового контролю є *іспит*.

Максимальна кількість балів за результатами заліку/екзамену – 100 балів.

8. Навчальна та довідкова література

Основна

1. *Афанасьєва О.М.* Ритуалізовані комунікативні практики в добу новітніх технологій. Філол. трактати. 2018. 10, № 2. С. 13-24.
2. *Вайшенберг З.* Новинна журналістика: навч. посіб. / за заг. ред. В.Ф. Іванова та А. Коль. Київ: Академія української преси, 2005. 314 с.
3. *Галудзіна-Горобець В.* Феномен соціальних мереж у контексті сучасного інформаційного простору. Український інформаційний простір. Міжнародний науковий журнал (категорія «Б»). Київ, 2021. Ч. 1(7). С. 198- 205.
4. *Галудзіна-Горобець В.* Журналістське дослідження в українських реаліях. Український інформаційний простір. Міжнародний науковий журнал (категорія «Б»). Київ, 2021. Ч. 1(8). С. 137-145.
5. *Гарачковська О.О.* Жанри журналістики в системі друкованих ЗМІ: навч. посіб. Київ: Видавничо-поліграфічна база КНУКіМ, 2019. 344 с.
6. *Гарачковська О.О.* Новинна журналістика в системі ЗМІ. Digital media: становлення новітньої комунікації: колект. монографія / за ред. М.М. Поплавського, Л.О. Кочубей. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2020. 244 с. С. 163-188.
7. *Гриценко О.* Основи теорії журналістської діяльності. Київ: КВГІ, 2000. С. 8-88.
8. *Гриценко Т.Б.* Ділове спілкування: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
9. *Гусак О.О.* Роль редактора в інтернет-редакції нових медіа. Науковий журнал Комунікаційні технології. Київ, 2013. С. 126-132.
10. *Єгорова Т.Д.* Ефективна комунікація: публічний виступ: навч. посіб. Київ: НАДУ, 2018. 162 с.
11. *Житарюк М.Г.* Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: монографія. Львів, 2008. 416 с.
12. *Здоровега В.Й.* Теорія і методика журналістської творчості: підручник. Львів: ПАІС, 2008. 270 с.
13. *Зражевська Н.І.* Апокаліптичні та енігматичні медіа тексти як феномени сучасної медіа культури. Медіатрансформації, рік перший: монографія. Київ, 2014. С. 49-71.
14. *Михайлин І.Л.* Основи журналістики: підручник. Видання 5-е, перероблене та доповнене. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 280 с.
15. *Нагорняк М.В.* Місце українського мережевого радіомовлення в масових інформаційних процесах. Медіатрансформації, рік другий: монографія. Київ, 2016. С.148-165.
16. *Ножак О.З.* Основи виробництва друкованих засобів масової комунікації: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2011. 76 с.
17. *Парфенюк І.М.* Україномовний простір як стратегічний складник в системі захисту держави від інформаційних війн. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. 2019.

18. *Полісученко А.Ю.* Кешпн відео як новітній телевізійний формат у контексті іміджевого середовища України і світу. Імідж і репутація: сучасні тенденції і виклики. Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 18-19 берез. 2021 р. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2021. С. 177-185.

19. *Поплавський М.М.* Азбука паблік рілейшнз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.М. Поплавський; Київський національний ун-т культури і мистецтв. 2 вид., доп. і перероб. Київ: Дельта, 2007. 288 с.

Допоміжна

1. *Безклубенко С.Д.* Тексти роздумів. Ужгород: Всеукраїнське державне видавництво «Карпати», 2016.

2. *Василенко М.К.* Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі: монографія / Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. Київ, 2006. 236 с.

3. *Городенко Л.* Інтернет-видання як засіб масової комунікації (частина І): Конспект лекцій з курсу «Редакторський фах: Вступ до Інтернет-видань» / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Центр Вільної Преси, 2005. 32 с.

4. *Данько Ю.А.* Соціальні мережі як форма сучасної комунікації: плюси і мінуси. Сучасне суспільство. 2012. Вип. 2. С. 179-184.

5. *Кузнецова О.* Аналітичні методи в журналістиці. 2 видання, доп. Львів, 2002. 380 с.

6. Мистецтво красномовства, культури спілкування та ділової комунікації: навч. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2020. 368 с.

7. *Моркотун С.Б.* Вербальні та невербальні засоби комунікації презентатора. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2013. № 14(1). С. 272-276.

8. *Тимошик М.С.* Основи редагування: підручник. Київ: Наша культура і наука, 2019. 560 с.

9. *Фіголь Н. М.* Класифікація електронних видань. Науковий журнал: Т. 2. Комунікаційні технології. Київ, 2013. С. 66-71.

Інформаційні ресурси

1. Joomla // Wikipedia, 2007 веб-сайт. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Joomla> 20

2. PHP-Nuke // Wikipedia, 2007 веб-сайт. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/PHP-Nuke>

3. Tim O'Reilly What Is Web 2.0: oreillynet.com. веб-сайт. URL: <http://www.oreillynet.com/lpt/a/6228>

4. Веб-сайт. URL : http://libtxt.info/bukinist_5.html

5. Веб-сайт. URL : <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3>

6. Веб-сайт. URL : <http://www.reddiplom.org/soc.htm>

7. Веб-сайт. URL : <http://www.ukrcenter.com/library/default.asp>

8. Веб-сайт. URL : <http://www.velib.com/index.html>

9. Всеукраїнський портал про PR: вебсайт. URL: <http://www.propr.com.ua/>
Додатковий протокол до Конвенції про кіберзлочинність, який стосується криміналізації дій расистського та ксенофобного характеру, вчинених через комп'ютерні системи. ВРУ. веб-сайт. URL: http://www.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_687
10. Ефективні комунікації новини, аналітика, PR література: вебсайт. URL: <http://pr-center.org.ua/>
11. Закон України «Про інформацію» ВРУ. веб-сайт. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>
12. Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Електронний ресурс] <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
13. Мій Wordpress Українською: веб-сайт. URL: <http://www.mywordpress.com.ua>
14. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації : вебсайт. URL : www.rada.gov.ua/svobodaslova
15. Офіційний сайт Міністерства транспорту та зв'язку України та Державного департаменту з питань зв'язку та інформатизації: вебсайт. URL: www.stc.gov.ua
16. Офіційний сайт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення : вебсайт. URL : www.nradatvr.kiev.ua
17. Портал для фахівців у сфері комунікацій: веб-сайт. URL: <http://prportal.com.ua/>
18. Портал Української спілки фахівців інформаційних, комунікаційних та бізнес технологій : веб-сайт. URL : <http://pit.org.ua/>